

Lysark til presentasjon av
Pensjonskommisjonens
foreløpige rapport

4. september 2002

Hovedpunkter i mandatet

- Hovedmål og prinsipper for et samlet pensjonssystem
- Statens, arbeidslivets og den enkeltes ansvar
- Fundering av pensjonsytelsene?
- Utviklingen i tidligpensjoneringen og behovet for slike ordninger i framtiden
- Hvilken betydning kan endringer i familie- og samlivsmønstre ha for utformingen av pensjonssystemet?
- Fordelings- og likestillingshensyn
- Et enklere og mer oversiktlig pensjonssystem?
- Overgangsordninger
- Endelig rapport innen 1. oktober 2003

Pensjonskommisjonens sammensetning

Sigbjørn Johnsen	Leder
Rigmor Kofoed-Larsen	Kristelig Folkeparti
Sverre Myrli	Arbeiderpartiet
Trond R. Reinertsen	Høyre
Endre Skjørestad	Senterpartiet
Hill-Marta Solberg	Arbeiderpartiet
Terje Johansen	Venstre
Henriette Westhrin	Sosialistisk Venstreparti
Inger-Marie Ytterhorn	Fremskrittspartiet
Eva Birkeland	Statistisk sentralbyrå
Asbjørn Rødseth	Universitetet i Oslo
Ketil Anton Stene	Advokatforeningen
Hilde Olsen	Rikstrygdeverket

Følgende organisasjoner er representert i Pensjonskommisjonens råd:

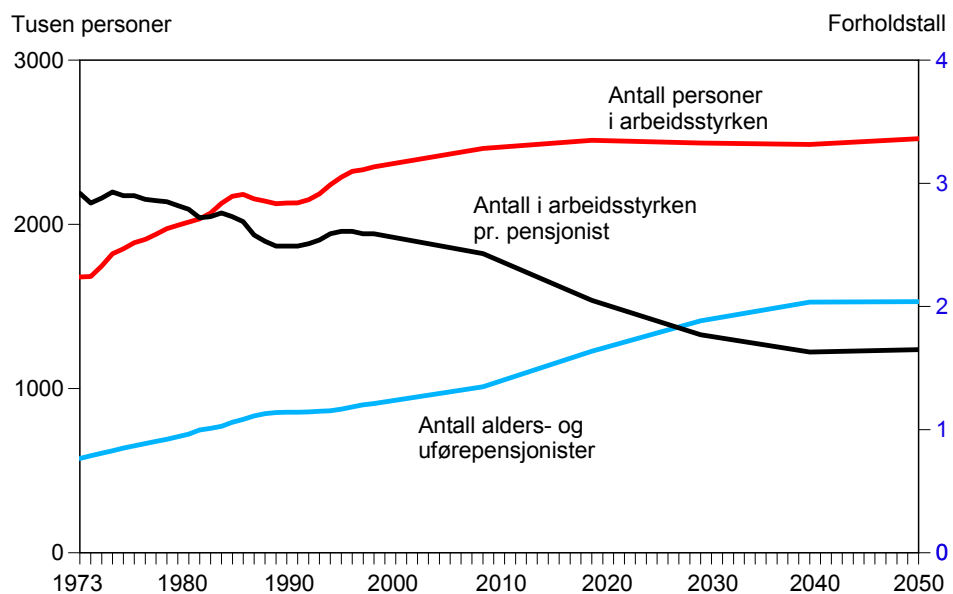
Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon
Kommunenes Sentralforbund
Utdanningsgruppens Hovedorganisasjon
Handels- og Servicenæringens Hovedorganisasjon
Næringslivets Hovedorganisasjon
Landsorganisasjonen i Norge
Finansnæringens Hovedorganisasjon
Sparebankforeningen i Norge
Akademikerne
Norsk Pensjonistforbund
Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund

- Pensjonsutgiftene i folketrygden anslås å øke fra 7-8 prosent til om lag 18 prosent av BNP fram mot 2050
- Veksten anslås å bli om lag tre ganger sterkere enn gjennomsnittet for OECD-landene
- Pensjonskommisjonen antyder behov for å redusere utgiftsveksten med om lag 2-3 prosent av BNP på lang sikt

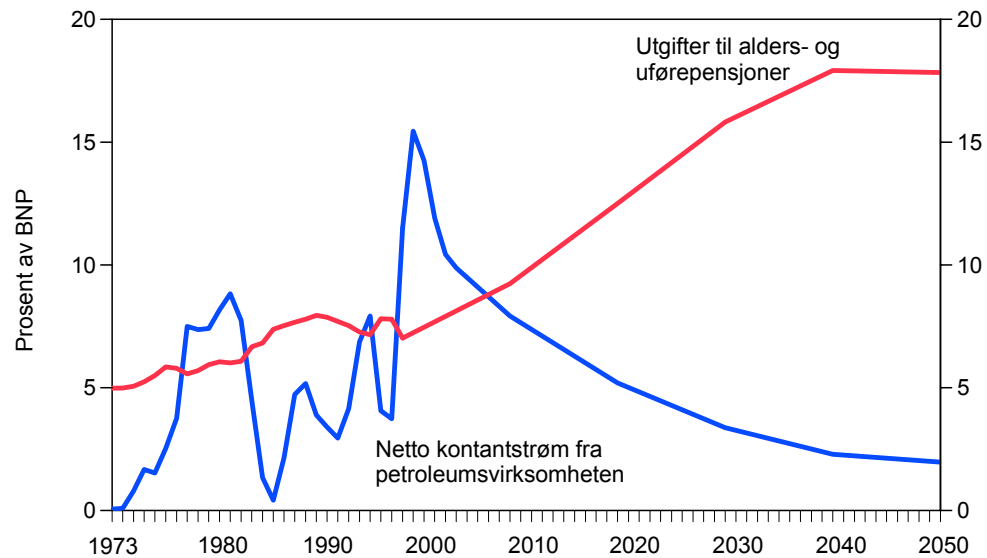
Tiltak bør bidra til

- høy yrkesdeltaking - ikke minst blant eldre
- lavere vekst i pensjonsutgiftene
- å jevne ut den finansielle belastningen over tid

Pensjonister og arbeidsstyrke

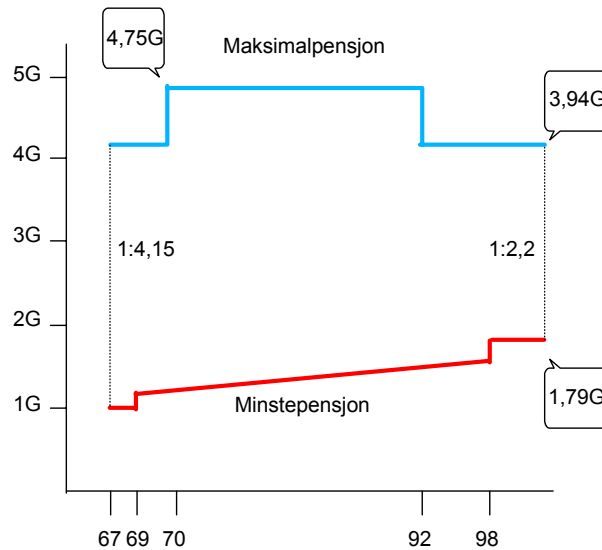
Petroleumsinntekter og pensjonsutgifter

Pensjonspolitiske utfordringer

- Folketrygden har utviklet seg mot en flatere pensjon
- Liten sammenheng mellom pensjon, inntekt og innbetaling over livsløpet
- Pensjonssystemet er komplisert
- Ulike tjenstepensjoner i privat og offentlig sektor
- Komplisert samordning av offentlig tjenstepensjon med pensjon fra folketrygden

Utviklingen av forholdet mellom minstepensjon og maksimal pensjon fra folketrygden

Hovedformål og generelle krav

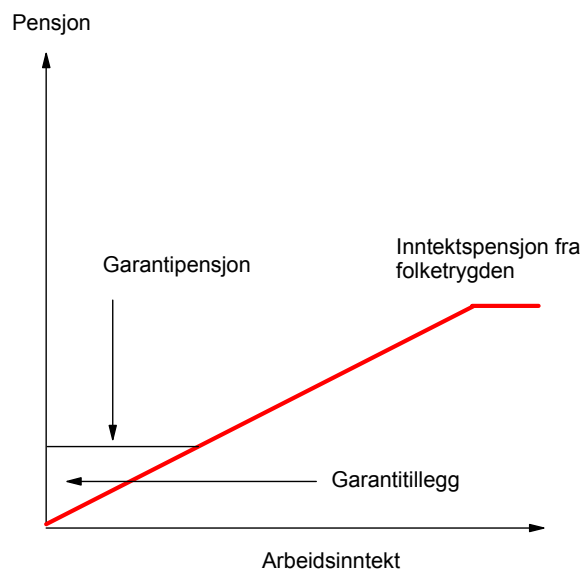
- Økonomisk trygghet - grunntrygghet og standardtrygghet
- Økonomisk og finansiell bæreevne over tid
- Sparing og forsikring over livsløpet
- Fordeling av risiko og inntekt
- Stabilitet, forutsigbarhet, troverdighet og legitimitet
- Klarhet, oversiktighet og enkelhet
- Trygg og effektiv forvaltning

Veivalg: Modernisert folketrygd

- Proporsjonal statlig inntektspensjon
- Livsløpsbasert opptjening fra 1. krone opp til et inntektstak
- Grunnsikring i form av garantipensjon
- Garantipensjonen avtrappes mot opptjent inntektspensjon
- Supplerende ordninger kommer i tillegg

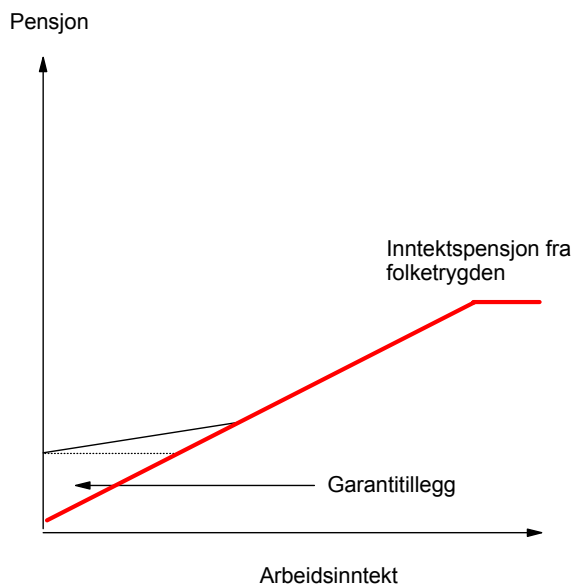
Modernisert folketrygd

Full avtrapping av garantitillegg mot inntektspensjon

Modernisert folketrygd

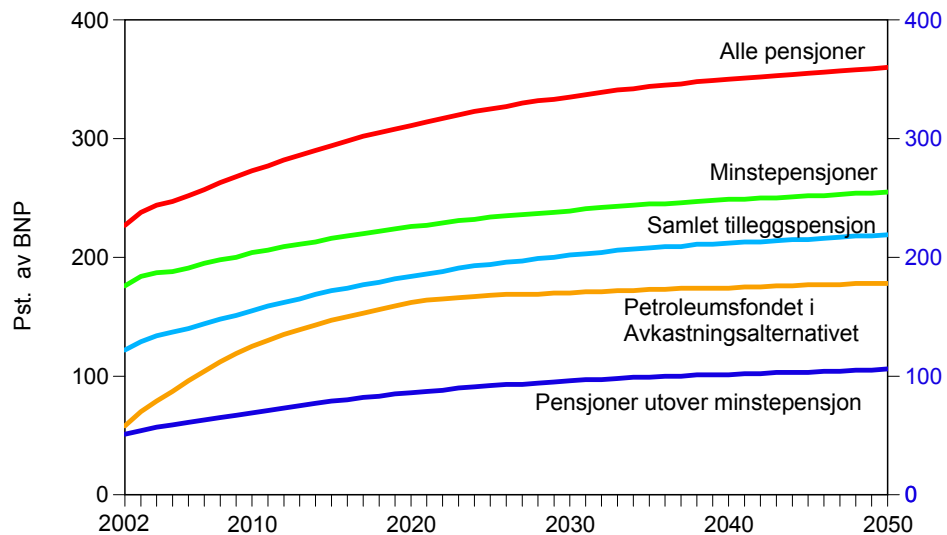
Mindre enn full avtrapping av garantitillegg mot inntektpensjon

Fondering av de offentlige pensjonsforpliktelsene

- Fondering av deler av folketrygden kan bidra til å sikre framtidens pensjoner og jevne ut pensjonsbelastningen over tid
- Fondering med utgangspunkt i Petroleumsfondet og Folketrygdfondet
- Fonderingen bør begrense vekst i ufonderte pensjonsforpliktelser som andel av totaløkonomien

Petroleumsfondet i Avkastningsalternativet og pensjonsforpliktelsene i folketrygden

Fondering av de offentlige pensjonsforpliktelsene (forts.)

- Ved en mer inntektsproporsjonal pensjon bør deler av alderspensjonen i folketrygden fonderes
- Ved lik basispensjon til alle i folketrygden vil fondering skje i tjenstepensjoner og individuelle pensjonsordninger
- Konkret fondsløsning avhenger av utformingen av pensjonssystemet

Verdisikring av pensjoner og pensjonsopptjening

- Pensjonssystemet bør ha klare regler for verdisikring
- Skille mellom verdisikringen av pensjonsopptjening som yrkesaktiv og pensjonsutbetaling som pensjonist?
- Opptjente pensjonsrettigheter som yrkesaktiv bør lønnsindekseres
- Utbetalt alderspensjon kan prisindekseres, lønnsindekseres eller reguleres ved en kombinert lønns- og prisindeks
- Utbetalt uførepensjon bør lønnsindekseres

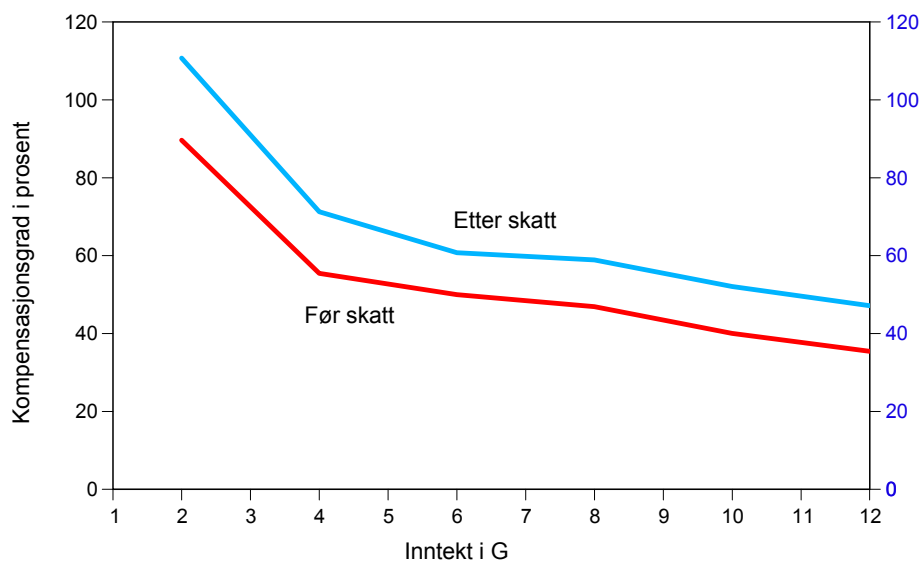
Tidlig pensjonering og fleksibel pensjonering

- Pensjonssystemet bør gi adgang til fleksibelt uttak av opptjent alderspensjon for alle yrkesaktive mellom for eksempel 62 og 70 år
- Krav om tidligere yrkesdeltaking og pensjonsopptjening
- Lik ordning for kvinner og menn
- Lang yrkeskarriere og sen pensjonering bør gi høyre årlig pensjon
- Særaldersgrenser i tjenstepensjoner bør gjennomgås og moderniseres
- Reformen bør vurderes i samråd med partene i arbeidslivet

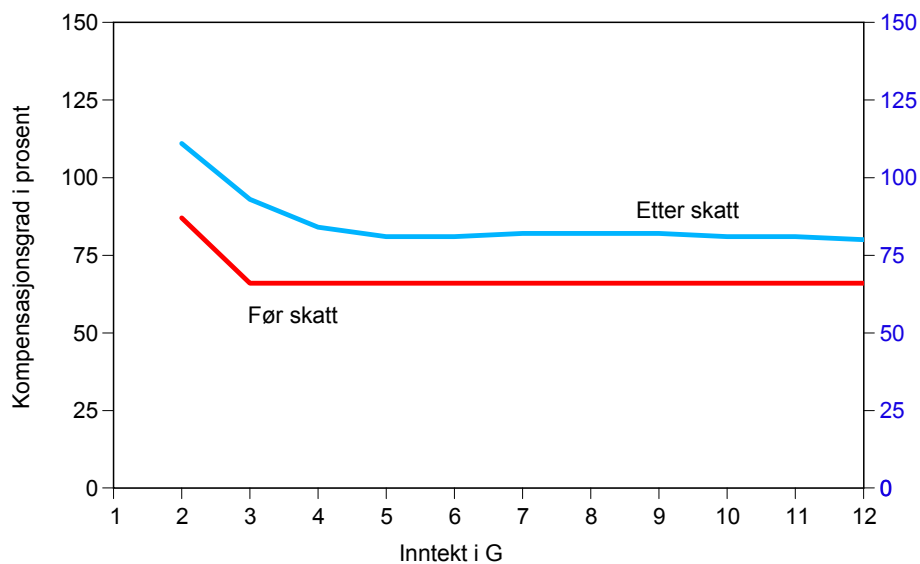
Forholdet mellom en modernisert folketrygd og supplerende tjenestepensjoner

- Offentlige tjenestepensjoner bør bli mer rendyrket supplerende til en modernisert folketrygd
- Samlet pensjon bør kunne ligge om lag på samme nivå som i dag
- Hensynet til opparbeidete pensjonsrettigheter må ivaretas ved overgangsordninger
- Det bør bli enklere å flytte pensjonsrettigheter ved skifte av jobb
- Tjenestepensjon i Statens Pensjonskasse bør fonderes

Folketrygden - enslig alderspensjonist

Statens Pensjonskasse - enslig alderspensjonist

AFP - enslig pensjonist

